

Expunere de motive

În înțelesul articolului 9 din Titlul XI - Renta viageră agricolă din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, rentierul agricol este persoana fizică ce îndeplinește următoarele condiții:

- nu are și nu va deține în proprietate, cumulate în timp, mai mult de 10 hectare de teren agricol extravilan,
- încheie pentru terenul deținut, contracte de arendare sau le înstrăinează integral sau parțial, ori, dacă pe terenul retrocedat se află o investiție, încheie un acord de acceptare a plății de despăgubiri de la investitor
- are 62 de ani împliniți sau este pensionată pe caz de boală, gradele I și II.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2010, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 147/2010 din 5 martie 2010, s-a decis aplicarea acestor prevederi numai acelor persoane fizice care au solicitat dobândirea calității de rentier agricol până la data de 31 decembrie 2009.

Spiritul instituirii rentei agricole a avut dublă determinare. Unul dintre motive fost nevoia de comasare a suprafețelor fărămițate și de stimulare a circulației terenurilor în vederea constituției de ferme cu suprafețe care să asigure rentabilitate în agricultură. Al doilea motiv l-a constituit faptul că populația rurală, în mare parte îmbătrânită, se afla în imposibilitatea exploatarii eficiente a suprafețelor deținute. Aceste două motive au condus la introducerea rentei agricole pentru persoanele în vîrstă care arrendează sau vând terenurile pe care le au în proprietate.

La sesizarea unor beneficiari de rentă agricolă cărora li s-a retras această calitate, inadecvata fundamentare a normei legale devine evidentă. Problema constă în stabilirea vîrstei de 62 de ani ca vîrstă-prag.

Din expunerea de motive a Legii nr. 247/2005 nu reiese rațiunea stabilirii vîrstei de acordare a rentei persoanelor la 62 de ani împliniți, aceasta fiind varianta inițială a art. 9 din Titlul XI. Modificarea ulterioară, prin Legea nr. 77/2008, a inclus în categoria rentierilor pensionarii de invaliditate, de gradul I sau gradul II, indiferent de vîrstă, modificare ce își are rațiunea în stimularea cedării terenurilor de către persoane care și-au pierdut mai mult de jumătate din capacitatea de muncă în favoarea celor care le pot pune în valoare, arendași sau cumpărători. Din păcate, intenția salutară a modificării care includea în sfera rentierilor agricoli a pensionarilor de invaliditate, în fapt a complicat situația celor care li s-a calculat pensie de limită de vîrstă înainte de împlinirea vîrstei de 62 de ani, retrăgându-l-i se astfel calitatea de rentier.

Legislația privind pensiile în vigoare în anul 2005 (atât Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială cât și Legea 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor) prevedea ca regula generală - la art. 8 alin (1), respectiv art. 7 - faptul că *persoanele cu o vechime în muncă de minimum 30 ani bărbații și 25 ani femeile are dreptul la pensie pentru munca depusă și limită de vîrstă, la împlinirea vîrstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile*. Cu toate acestea, în ceea ce privește limita de vîrstă se aplicau numeroase derogări de la regulă, în funcție de grupa de muncă în care persoanele au acumulat vechime, în funcție de numărul de copii născuți, în funcție de profesie (personalul navigant, profesorii și conferențiarii din învățământul superior, etc).

În aceste condiții, bărbații care la intrarea în vigoare a Legii nr. 247/2005 nu aveau împliniți 62 de ani, dar beneficiau de pensie de invaliditate și au trecut în categoria de pensionari pentru limită de vîrstă cu reducerea vîrstei de pensionare, și-au pierdut calitatea de rentier agricol. Situația femeilor este încă și mai gravă, cele care înainte de 31 decembrie 2009 beneficiau de pensie de invaliditate și înainte sau la împlinirea vîrstei-limită prevăzute de lege de 57 de ani li s-a emis decizie de pensionare, la limită de vîrstă sau nu, oricum și-au pierdut calitatea de rentier agricol. Singurele categorii de persoane care

au avut continuitate în calitatea de rentier agricol sunt persoanele de peste 62 de ani în perioada de aplicare a legii și bărbații care, deși nu aveau 62 de ani împliniți, erau pensionari de invaliditate și au fost pensionați la termen, fără să fi beneficiat de reduceri ale vârstei de pensionare. În acest mod, categorii de persoane aflate în situații similare au parte de tratament diferit.

În acest mod, unul din scopurile legii a fost ratat, deoarece acestor persoane era imposibil să le fi revenit capacitatea de muncă în aşa fel încât să își exploateze în mod eficient terenurile deținute.

Modificarea articolului 9 al Titlului XI al Legii nr. 247/2005 este necesară din următoarele considerente:

- vârstele de pensionare sunt diferite pentru femei și bărbați
- atât femeile cât și bărbații beneficiază de reduceri ale vârstei limită acordate prin lege
- la elaborarea unei norme legale s-a luat în calcul pragul superior, fără a ține cont de varietatea largă de situații individuale pe care însăși legea le generează,

ceea ce constituie discriminare. Articolul I al propunerii legislative vine în îndreptarea acestei situații, acordând continuitate în statutul de rentier agricol tuturor beneficiarilor de rentă agricolă pe motiv de pensie de invaliditate la calcularea pensiei de liată de vârstă.

De asemenea, având în vedere inadvertențele și situațiile discriminative descrise mai sus, în articolul II al propunerii legislative se prevede repunerea în situația de beneficiar a rentierilor agricoli pensionari de invaliditate cărora li s-a retras această calitate ca urmare a trecerii în situația de pensionari de limită de vârstă înainte de împlinirea vârstei de 62 de ani. Ca urmare a neclarității normelor legale anumitor rentieri li s-au calculat debite, precum și majorări și penalități de întârziere, la reevaluarea statutului de rentier și retragerea acestuia. Prezenta inițiativă legislativă oferă soluția echitabilă și pentru aceste situații, propunând anularea debitelor puse în sarcina rentierilor agricoli cărora li s-a retras această calitate.

Inițiatori,

1. Szabó Ödön, deputat UDMR	
2. Kerekes Károly, deputat UDMR	
3. KERESKE'NYI GÖTTRÖ - UDMR	
4. Neacsu Marian	
5. Ghioorghe Viorel	
6. Radușnic Decean	
7. Vănujăs Pam Buccian	
8. Bîsopoi DRAGOS - MHN	
9. Beșoiu Ciucă b.	
10. CSEKE ATTILA	
11. MARTON ÁRPÁD	
12. VIOREL DE PAN	
13. NICOLAE COZIN	